

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.6.6.2015.EZ

Wrocław, dnia 7 lipca 2015 r.

Pani
Anna Józefiak-Materna
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
we Wrocławiu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 2-3, 6, 9-13, 17-20, 23-27 lutego 2015 r. i 2, 4-6, 9, 12, 16-20, 23-25 marca 2015 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.), zespół kontrolny w składzie:

- 1) Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki - przewodnicząca zespołu,
- 2) Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki - kontroler,
- 3) Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki - kontroler,
- 4) Katarzyna Dereń – starszy inspektor wojewódzki - kontroler,
- 5) Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki - kontroler,
- 6) Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki - kontroler,

z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Uwzględniając organizację jednostki kontrolowanej oraz zakres zadań podlegających kontroli przeprowadzono czynności kontrolne w siedzibie głównej MOPS przy ul. Strzegomskiej 6 oraz w następujących komórkach organizacyjnych:

- Zespół Terenowej Pracy Socjalnej nr 1, pl. Legionów 4-5;
- Zespół Terenowej Pracy Socjalnej nr 3, ul. Oficerska 9A;
- Zespół Terenowej Pracy Socjalnej nr 5, ul. Kniaziewiczza 29;
- Zespół Terenowej Pracy Socjalnej nr 7, pl. Św. Macieja 4;
- Zespół Terenowej Pracy Socjalnej nr 8, ul. Nowowiejska 29;
- Zespół Terenowej Pracy Socjalnej nr 9, ul. Nowowiejska 102.

Zakres kontroli obejmował zgodność zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizację: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także zadań wynikających z art. 110 ustawy. Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 2 lutego 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Anna Józefiak-Materna zatrudniona na stanowisku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Pani Anna Józefiak-Materna jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 1 czerwca 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań wynikających z cyt. ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy. Zadanie z art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy nie było realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb.

Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 5, 6, 8 i 9 ustawy. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dla mieszkańców Wrocławia realizowało Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ z siedzibą we Wrocławiu, ul. Podróżnicza 26/28. Organizacja i świadczenie przedmiotowych usług przez WCZ SP ZOZ objęte zostało odrębnym postępowaniem kontrolnym.

Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 4, 7 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Wrocław realizowane są zadania wskazane w art. 110 ust. 4 ustawy. Dyrektor MOPS składał Radzie Miasta coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9 ustawy) oraz wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy), natomiast nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, gdyż nie zgłaszano takich potrzeb (art. 110 ust. 6 ustawy).

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- brak wymaganych kwalifikacji zawodowych pracownika socjalnego;
- brak wymaganych kwalifikacji do zajmowania stanowiska specjalisty pracy socjalnej;
- zakwalifikowanie do otrzymywania dodatku do wynagrodzenia 250 zł miesięcznie osób zatrudnionych na stanowisku starszego specjalisty pracy zespołowej;
- błędy pisarskie w wydawanych decyzjach administracyjnych;
- wypełnienie niewłaściwej części kwestionariusza wywiadu u osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego;
- doręczanie decyzji administracyjnych niezgodnie z art. 39 i 46 k.p.a.;
- odbiór decyzji o skierowaniu do ośrodka wsparcia i odpłatności przez osobę nie będącą stroną postępowania;
- brak pisemnego udokumentowania przyznawania świadczeń niepieniężnych za okres poprzedzający dzień złożenia wniosku;
- brak weryfikacji dochodu osoby korzystającej z usług opiekuńczych, pomimo dysponowania przez organ odpowiednimi danymi na potwierdzenie określonych faktów;
- brak wywiadu alimentacyjnego u osoby zobowiązanej do alimentacji;
- nierzetelne sporządzanie decyzji administracyjnych przyznających pomoc w formie: świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, ustalania odpłatności za pobyt w ośrodku wsparcia, świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

- brak oraz nieterminowa aktualizacja wywiadu środowiskowego;
- błędne ustalenie dochodu osoby/rodziny korzystającej z pomocy w formie: specjalnego zasiłku celowego po zwolnieniu z zakładu karnego, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- wydanie decyzji administracyjnych przyznających zasiłek stały oraz kierujących i ustalających odpłatność za pobyt w środowiskowym domu samopomocy po upływie dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania;
- brak udokumentowania uzgodnienia z osobą kierowaną do ośrodka wsparcia opłaty za pobyt w placówce;
- niepodejmowanie czynności w celu wyjaśnienia, czy osoba z zaburzeniami psychicznymi korzystająca ze specjalistycznych usług opiekuńczych wywiązała się ze zobowiązania do złożenia wniosku o dodatek mieszkaniowy.

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

Pani [REDACTED] nie posiadała kwalifikacji wskazanych w art. 116 i 156 ustawy i nie mogła być zatrudniona na stanowisku pracownika socjalnego, wykonywać jego zadań, w tym przeprowadzać rodzinnych wywiadów środowiskowych. Pani [REDACTED] ukończyła studia wyższe zawodowe na kierunku pedagogika specjalna w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i resocjalizacji (ukończone: kwiecień 2005 r.) oraz studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w specjalności pomoc społeczna i socjoterapia (ukończone: październik 2011 r.). Z dniem 16.02.2015 r. pracodawca zmienił pracownikowi stanowisko pracy na takie, na którym posiadane wykształcenie jest wystarczające. W związku z tym, że w okresie objętym kontrolą Pani [REDACTED] świadczyła pracę w charakterze pracownika socjalnego terenowego (do dnia 15.02.2015 r.) bez wymaganych kwalifikacji zawodowych do wykonywania obowiązków pracownika socjalnego, nie powinna otrzymywać dodatku do wynagrodzenia 250 zł, o którym mowa w art. 121 ust. 3a ustawy. Z dniem 16.02.2015 r. wstrzymano dodatek do wynagrodzenia.

Pani [REDACTED], zatrudniona na stanowisku specjalisty pracy socjalnej, nie udokumentowała uzyskania specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny. Pani [REDACTED] ukończyła Medyczne Studium Zawodowe i legitymuje się dyplomem pracownika socjalnego. Także Pani [REDACTED] i Pani [REDACTED] nie posiadały kwalifikacji do zajmowania stanowiska specjalisty pracy socjalnej. Pani [REDACTED] ukończyła Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych i legitymuje się dyplomem pracownika socjalnego. Ponadto ukończyła studia wyższe zawodowe na kierunku pedagogika specjalna w specjalności resocjalizacja (ukończone: wrzesień 2009 r.) i studia wyższe magisterskie na kierunku pedagogika specjalna w specjalności resocjalizacja (ukończone: lipiec 2011 r.). Natomiast Pani [REDACTED] ukończyła Szkołę Policealną Pracowników Służb Społecznych i legitymuje się dyplomem pracownika socjalnego. Ponadto ukończyła studia wyższe magisterskie na kierunku socjologia w specjalności praca socjalna i służby społeczne (jednolite, ukończone: lipiec 2009 r.).

Na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786) - specjalistą pracy socjalnej może być osoba, która ukończyła studia wyższe nadające uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej lub posiadająca dyplom pracownika socjalnego i specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

Zastępca Dyrektora MOPS wyjaśniła, że Pani [REDACTED] w czerwcu 2005 r. ukończyła specjalizację I stopnia w zawodzie „pracownik socjalny”, a kopia dyplomu została dołączona do akt osobowych. W związku z potrzebą poprawienia dyplomu pracownikowi omyłkowo wydano kopię dokumentu. W trakcie kontroli Zainteresowana wystąpiła do Szkoły

Policealnej Pracowników Służb Społecznych we Wrocławiu o ponowne wystawienie duplikatu dyplomu oraz zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w zakresie specjalizacji I stopnia. W toku kontroli nie udostępniono dyplomu uzyskania specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, który uprawnia Panią [REDAKTOWANE], legitymującą się dyplomem pracownika socjalnego, do zajmowania stanowiska specjalisty pracy socjalnej.

Z kolei ukończone studia wyższe nie uprawniają Pani [REDAKTOWANE] i Pani [REDAKTOWANE] do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Pomimo posiadania dyplomu pracownika socjalnego ww. osoby nie legitymują się specjalizacją I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, zatem nie posiadają kwalifikacji do zajmowania stanowiska specjalisty pracy socjalnej. Zastępca Dyrektora MOPS poinformował, że pracodawca od dnia 20.03.2015 r. zatrudnił Panią [REDAKTOWANE] na stanowisku starszego pracownika socjalnego.

Dodatek do wynagrodzenia 250 zł otrzymywały zatrudnione na stanowisku starszych specjalistów pracy zespołowej pracownicy Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny MOPS tj.: Pani [REDAKTOWANE], Pani [REDAKTOWANE], Pani [REDAKTOWANE], Pani [REDAKTOWANE] i Pani [REDAKTOWANE] (zatrudniona do dnia 02.01.2014 r.).

Na podstawie art. 121 ust. 3a ustawy „Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł. W przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek przysługuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pracy”.

Przepis określa przesłanki nabycia prawa do dodatku, którymi są: 1) wykonywanie zawodu pracownika socjalnego, 2) zatrudnienie w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, 3) świadczenie pracy socjalnej w środowisku, poza siedzibą jednostki, wykonywane w ramach podstawowych obowiązków, 4) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych. Treść przepisu wskazuje, że prawo do dodatku przysługuje jedynie pracownikom socjalnym posiadającym kwalifikacje określone w ustawie o pomocy społecznej, zatrudnionym na stanowiskach: pracownika socjalnego, starszego pracownika socjalnego, specjalisty pracy socjalnej, starszego specjalisty pracy socjalnej, głównego specjalisty.

Świadczenie pracy socjalnej, zgodnie z art. 6 pkt 12 ustawy, to działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Realizowana jest głównie w środowisku i obejmuje przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w miejscu zamieszkania osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, wiąże się z procesem usamodzielniania oraz integracji ze środowiskiem pewnych grup osób, wykonywaniem czynności związanych z realizacją kontraktu socjalnego, planowaniem pomocy oraz codziennym wykonywaniem działań w środowisku na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin, jeśli wykonywane są one poza siedzibą jednostki organizacyjnej pomocy społecznej. Z treści cytowanego przepisu wynika, iż świadczenie pracy socjalnej poza siedzibą jednostki oraz przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych musi być wykonywane w ramach podstawowych obowiązków pracowników socjalnych uprawnionych do dodatku. Powyższe powinno być uwzględnione w zakresie czynności pracownika.

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że ww. pracownicy CPSR nie powinni otrzymywać dodatku do wynagrodzenia w wysokości 250 zł miesięcznie za świadczenie pracy socjalnej w środowisku. Z przedłożonych zakresów obowiązków nie wynikało, aby do podstawowych zadań specjalistów pracy zespołowej należało świadczenie pracy socjalnej w środowisku, poza siedzibą jednostki, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych. Pomimo posiadania kwalifikacji zawodowych wskazanych w art. 116 i 156

ustawy, wskazane osoby zatrudniono na stanowiskach starszych specjalistów pracy zespołowej.

W okresie objętym kontrolą nie przekazano do Gminy Wrocław dotacji z budżetu państwa na wypłatę dodatku do wynagrodzenia 250 zł, wynikającego z art.121 ust. 3a ustawy. Przedmiotowy dodatek był wypłacany z budżetu Gminy Wrocław.

W dokumentacji dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych ustalono, że w sprawie nr 8 (J.K.) występują rozbieżności dotyczące daty wpływu zamieszczonej na składanym wniosku, a daty wniosku przywołanej w decyzji administracyjnej przyznającej pomoc. Powyższe stwierdzono w decyzjach: nr ZTPA3/ZO/000082/2014 z dnia 11.03.2014 r. (wniosek z dnia 7.03.2014 r. – na decyzji widnieje data 5.03.2014 r.) i nr ZTPS3/ZO/ 000125/2014 z dnia 8.05.2014 r. (wniosek z dnia 5.05.2014 r. – na decyzji widnieje data 8.05.2014 r.).

Natomiast w sprawie nr 11 (M.K.) w podstawie prawnej decyzji nr MOPS/ZTPS1/USŁOP/000897/2014 z dnia 20.10.14 r. przyznającej usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania wskazano, iż pomoc została przyznana na podstawie wniosku z dnia 20.10.2014 r. W dokumentacji brakowało wniosku o udzielenie pomocy z tego dnia. Strona wniosła o pomoc w dniu 17.10.2014 r.

Z kolei w sprawie nr 5 (K.G.) uzasadnienie decyzji nr MOPS/ZTPS1/USŁSPEC/000018/2014 z dnia 18.12.2014 r. przyznającej specjalistyczne usługi opiekuńcze osobie z zaburzeniami psychicznymi zawierało wady nieistotne tj. błędnie podany dochód strony. Wykazano kwotę 1 580,83 zł, zamiast 1 839 zł. W toku czynności kontrolnych zostało wydane postanowienie o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej.

Na podstawie art. 61 § 3 k.p.a. datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej. Decyzje administracyjne wydawane zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. winny być zatem sporządzane w sposób rzetelny, z uwzględnieniem danych, zgodnych ze stanem faktycznym oraz zebraną w prowadzonym postępowaniu dokumentacją. W przypadku wystąpienia oczywistego błędu pisarskiego należy wydawać postanowienia o sprostowaniu błędu na podstawie art. 113 § 1 k.p.a., zgodnie z którym organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

Przy realizowaniu zadania w zakresie przyznania i wypłacenia zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono, że w sprawie nr 1 (D.Z.) i nr 4 (E.K.) wywiad środowiskowy poprzedzający wydanie decyzji przyznającej specjalny zasiłek celowy przyznany wskutek zdarzenia losowego sporządzono na części I, a w sprawie nr 2 (W.J.) i nr 5 (Z.G.) na części IV kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Wejście w życie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. 2012 r., poz. 712) spowodowało, że wprowadzono uproszczony i skrócony formularz stosowany do opisu między innymi takich sytuacji jak zdarzenie losowe, klęska żywiołowa. Zebrane w trakcie wywiadu (część VII kwestionariusza) niezbędne informacje umożliwiają ustalenie zasadności przyznania pomocy. Zatem wywiady przeprowadzane od dnia 7 lipca 2012 r. należało sporządzać na stosownym formularzu.

W sprawie nr 1 (K.P.) dotyczącej potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nie można było zweryfikować, czy decyzja nr ZTPS9/ŚZ/000046/2014 z dnia 27.10.2014 r., wydana na wniosek Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego, została doręczona osobie, której potwierdzono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. K.P. nie został uwzględniony w rozdzielniku powyższej decyzji.

W trakcie trwania postępowania kontrolnego dołączono oświadczenie klienta z dnia 18.03.2015 r., z którego wynikało, że przedmiotową decyzję otrzymał w połowie listopada 2014 r. Decyzja o potwierdzeniu prawa do świadczeń, o której mowa w art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wywiera skutek prawny zarówno po stronie świadczeniobiorcy jak i świadczeniodawcy, służy bowiem realizacji celu określonego w przedmiotowej ustawie, a mianowicie finansowaniu świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych. Doręczenie decyzji winno zatem nastąpić z zachowaniem zasad uregulowanych w art. 39-46 k.p.a.

Nieprawidłowości w sposobie doręczania decyzji stwierdzono również przy realizacji zadania w zakresie dożywiania dzieci oraz prowadzenia i rozwoju infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Tylko w przypadku zachowania tych reguł doręczenie będzie skuteczne.

W sprawie nr 5 (A.H.) stwierdzono, że decyzje o skierowaniu do ośrodka wsparcia i odpłatności za pobyt w placówce odebrała osoba, która nie posiadała stosownego upoważnienia strony w tym zakresie. Powyższe jest niezgodne z art. 40 k.p.a., który stanowi, że decyzje administracyjne doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

Świadczenia niepieniężne z pomocy społecznej przyznawano za okres poprzedzający dzień złożenia wniosku. Realizując zadanie w zakresie:

- 1) organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w sprawie nr 3 (I.N.) - decyzją nr ZTPS1/USŁOP/000192/2014 z dnia 17.04.2014 r. oraz w sprawie nr 11 (M.K.) - decyzją nr MOPS/ZTPS1/USŁOP/000897/2014 z dnia 20.10.2014 r., przyznających pomoc wskazano, iż usługi przysługują za okres poprzedzający dzień złożenia wniosku;
- 2) dożywiania dzieci – w 15 sprawach przyznano posiłek dla dzieci od początku miesiąca, pomimo, że wnioski o udzielenie tej formy wsparcia wpływały do Ośrodka w trakcie miesiąca, nawet po 3 tygodniach od daty faktycznego objęcia dzieci taką pomocą;
- 3) kierowania osób do ośrodka wsparcia - w sprawie nr 21 (Sz.A.K.) i nr 22 (J.P.) wnioski o skierowanie do dziennego domu pomocy społecznej zostały złożone odpowiednio w dniach 20.01.2015 r., 10.01.2014 r. i 4.07.2014 r. Natomiast z decyzji kierujących do ośrodka wsparcia wynika, że osoby zostały skierowane do placówki od daty wcześniejszej niż dzień złożenia wniosku, czyli odpowiednio od dnia 2.01.2015 r., 2.01.2014 r. i 1.07.2014 r.;
- 4) organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi - w sprawie nr 2 (L.Cz.) decyzją nr ZTPS1/USŁSPC/000003/2014 z dnia 10.04.2014 r. przyznającą pomoc wskazano, iż usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania przysługują za okres poprzedzający dzień złożenia wniosku tj. od 1.04.2014 r. Natomiast prośba ustna o przyznanie usług została wniesiona podczas przeprowadzania wywiadu dnia 9.04.2014 r. i odnotowana w wywiadzie środowiskowym w części dotyczącej potrzeb i oczekiwań klienta). Analogiczna sytuacja została stwierdzona w sprawie nr 6 (M.B.), gdzie wniosek o pomoc został zgłoszony podczas przeprowadzania wywiadu dnia 10.04.2014 r., natomiast pomoc ustalono decyzją od dnia 1.04.2014 r.;

5) kierowania do środowiskowych domów samopomocy - w sprawach: nr 1 (J.D.), nr 5 (P.K.), nr 10 (T.Ch.) i nr 11 (T.N.) na złożone wnioski wydano decyzje o skierowaniu do placówki od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę; w aktach spraw nie udokumentowano, że pomoc za ten okres została przyznana z urzędu.

Przyznanie pomocy od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę powinno mieć uzasadnienie w udzieleniu pomocy z urzędu – zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W aktach nie udokumentowano pisemnie faktu przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych, posiłku, skierowania do ośrodka wsparcia lub środowiskowego domu samopomocy za okres poprzedzający złożenie wniosku o przyznanie pomocy, zgodnie z obowiązującą na podstawie art. 14 k.p.a. zasadą pisemności postępowania administracyjnego.

Do dokumentacji świadczeniobiorcy (sprawa nr 7 Z.K.) korzystającego z pomocy w formie usług opiekuńczych dołączono orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności Strony z dnia 14.08.2014 r. Pracownik socjalny ustalając dochód nie zweryfikował, czy Z.K. posiada uprawnienie do zasiłku pielęgnacyjnego.

MOPS we Wrocławiu realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 114). Zatem ustalenie uprawnienia do zasiłku pielęgnacyjnego winno być znane organowi z urzędu, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza.

Zgodnie bowiem z art. 220 k.p.a. – organ administracji publicznej nie może żądać zaświadczenia ani oświadczenia na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, jeżeli:

- 1) znane są one organowi z urzędu,
- 2) możliwe są do ustalenia przez organ na podstawie:
 - a) posiadanych przez niego ewidencji, rejestrów, lub innych danych,
 - b) rejestrów publicznych posiadanych przez inne podmioty publiczne, do których organ ma dostęp w drodze elektronicznej na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
 - c) wymiany informacji z innym podmiotem publicznym na zasadach określonych w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,
 - d) przedstawionych przez zainteresowanego do wglądu dokumentów urzędowych (dowodu osobistego, dowodów rejestracyjnych i innych).

W aktach sprawy nr 13 (Z.G.), korzystającej z pomocy w formie usług opiekuńczych brakowało wywiadu alimentacyjnego u osób zobowiązanych do alimentacji. Zgodnie z art. 103 ustawy jeżeli istnieją osoby, które zgodnie z obowiązkiem alimentacji mogą dostarczyć osobie potrzebującej niezbędnych środków utrzymania, to ich powinności wyprzedzają świadczenia z pomocy społecznej.

Z treści decyzji przyznających usługi opiekuńcze nie wynikał zakres świadczonych usług. Natomiast w dokumentacji sprawy nr 9 (A.P.) w decyzji nr ZTPS3/USŁ-P/000009/2013 z dnia 27.08.2013 r. nie określono miejsca świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych osobie z zaburzeniami psychicznymi.

Stosownie do postanowień art. 50 ust. 5 ustawy ośrodek przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia. Takie ujęcie oznacza, że przyznanie usług następuje w drodze decyzji administracyjnej. Wskazana decyzja jest rozstrzygnięciem pierwszoinstancyjnym, od którego przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego, a następnie możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego. W decyzji tej organ pomocy społecznej powinien wskazać zakres przyznanych usług opiekuńczych, bowiem z niego będzie wynikało jakie potrzeby osoby ubiegającej się o przedmiotowe usługi będą zaspokojone, a także miejsce ich świadczenia.

W dokumentacji dotyczącej kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, za wyjątkiem sprawy nr 2 (J.K.) i nr 18 (M.K.), stwierdzono brak aktualizacji wywiadów środowiskowych.

W sprawie nr 11 (T.N.) decyzją nr DAON/ŚDS/59/1530/2014 z dnia 14.01.2014 r. skierowano osobę do środowiskowego domu samopomocy od 2.01.2014 r. do 31.07.2014 r. Wywiad środowiskowy przeprowadzono w dniu 20.12.2013 r. W tej sprawie także nie udokumentowano kolejnej aktualizacji wywiadu środowiskowego.

Nieterminowe przeprowadzenie aktualizacji wywiadu środowiskowego stwierdzono w sprawie nr 4 (E.O.) - osoby z zaburzeniami psychicznymi korzystającej ze specjalistycznych usług opiekuńczych. Pierwszy wywiad został sporządzony dnia 19.02.2014 r., kolejny dopiero dnia 30.09.2014 r.

Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy – w przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządza się aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację należy sporządzać nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Udzielając pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego w sprawie nr 21 (J.B.) decyzją nr ZTPS9/ZC/001922/2014 z dnia 26.09.2014 r. przyznano Stronie specjalny zasiłek celowy, na wniosek złożony w dniu 9.09.2014 r. Do dochodu wliczono kwotę 1 740,43 zł, którą klient otrzymał z depozytu opuszczając zakład karny w sierpniu 2014 r. Wyżej wymienione środki nie stanowiły wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia.

W sprawach nr 6 (P.Sz.) i nr 10 (T.Ch.), przy ustalaniu odpłatności stron za pobyt w Środowiskowym Domu Samopomocy błędnie ustalono wysokość dochodu rodziny. W sprawie P.Sz. uwzględniono średni zarobek ojca z trzech miesięcy, zamiast z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku. Natomiast w sprawie T.Ch. uwzględniono dochody z kwietnia 2014 r., zamiast z marca 2014 r. Błędne ustalenie dochodu nie miało wpływu na wysokość ustalonej odpłatności za pobyt osób w środowiskowym domu samopomocy.

Natomiast w dokumentacji osoby korzystającej z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (sprawa nr 1 K.K.) ustalając dochód strony w wywiadach z dnia 31.07.2014 r. oraz z dnia 30.09.2014 r. nie zweryfikowano faktycznej kwoty alimentów świadczonych na rzecz innych osób. Z zaświadczenia z ZUS wynikało, iż kwota 306,22 zł została nazwana „potrąceniem”, brakowało natomiast informacji z jakiego tytułu została „potrącona” oraz jakie składniki obejmuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy – za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

W przypadku gdy osoba opuszcza zakład karny i zgłasza się po pomoc należy ustalić z jakiego tytułu otrzymała środki finansowe. Pieniądzy z depozytu nie można uznać za przychód z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku. Są to środki zabezpieczone u osoby w związku z osadzeniem w zakładzie karnym, które nie mogą być przetrzymywane przez skazanego, a po zwolnieniu z zakładu karnego są one zwracane.

Każde alimenty płacone na rzecz innej osoby podlegają odliczeniu od dochodu. Dochód należy pomniejszać o kwotę zarówno bieżących jak i zaległych alimentów

świadczonych bezpośrednio do rąk osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego, bądź też egzekwowanych za pośrednictwem komornika.

W dokumentacji dotyczącej przyznawania i wypłacania zasiłków stałych ustalono, że w sprawie nr 21 (D.R.) wniosek wpłynął do MOPS w dniu 27.10.2014 r., a decyzję nr MOPS/ZTPS5/ZS/000589/2014 wydano w dniu 29.12.2014 r. Z kolei w sprawie nr 23 (A.B.) wniosek wpłynął w dniu 10.01.2014 r., natomiast decyzję nr ZTPS5/ZS/000024/2014 wydano w dniu 14.03.2014 r.

Zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a. decyzje administracyjne w sprawach wymagających postępowania wyjaśniającego winny być wydawane nie później niż w ciągu miesiąca, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. Powyższych spraw nie można uznać za szczególnie skomplikowane, gdyż z chwilą przeprowadzenia wywiadów środowiskowych, ZTPS Nr 5 dysponował już stosowną dokumentacją na podstawie, której mógł wydać decyzje przyznające stronom wnioskowane zasiłki. Kierownik ZTPS wyjaśnił, że przyjęty tok postępowania wynikał z faktu „spotykania się niejednokrotnie z zatajeniem informacji dot. sytuacji dochodowej i zawodowej osób ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej”. Przedłużenie wszczętych postępowań w związku z oczekiwaniem na decyzję w sprawie przyznania zasiłku pielęgnacyjnego, czy też zaświadczenia z Urzędu Skarbowego o odprowadzonym podatku dochodowym za lata ubiegłe nie znajduje uzasadnienia, tym bardziej, że w pozostałych skontrolowanych ZTPS sytuacje takie nie miały miejsca. W przypadku braku wymienionych dokumentów przyznawano osobie zasiłek stały, występując równocześnie do instytucji o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych wnioskodawców, a następnie weryfikowano przyznane wcześniej świadczenie. Ten tok postępowania należy uznać za prawidłowy.

W sprawach nr 3 (Z.K.) i nr 5 (P.K.), na wnioski stron złożone odpowiednio w dniu 9.01.2014 r. i w dniu 11.08.2014 r., decyzje kierujące do środowiskowego domu samopomocy i ustalające odpłatność za pobyt w placówce zostały wysłane do adresatów po upływie terminu 30 dni od daty wszczęcia postępowania. Powyższe jest niezgodne z przywołanym wyżej art. 35 § 3 k.p.a.

Z przedłożonych akt sprawy nr 4 (S.P.), dotyczącej prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowania do nich osób wymagających opieki, nie wynikało, że kwota odpłatności za pobyt w Dziennym Domu Pomocy Społecznej – ośrodku wsparcia, została uzgodniona przez podmiot kierujący z osobą kierowaną.

Powyższe jest niezgodne z art. 97 ust.1 ustawy, który stanowi, że opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia ustala podmiot kierujący w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług.

W sprawach nr: 8 (J.B.), 9 (K.B.) i 21 (Sz.A.K.) osoby zostały skierowane do Dziennego Domu Pomocy Społecznej w trakcie miesiąca. W wydanych decyzjach (odpowiednio: nr MOPS/ZTPS3/DDPSO/000025/2015 z dnia 15.01.2015 r., nr MOPS/ZTPS3/DDPSO/000051/2015 z dnia 12.02.2015 r., nr MOPS/ZTPS9/DDP/000009/2014 z dnia 25.06.2014 r.) nie wskazano, jaką odpłatność poniesie strona za pierwszy niepełny miesiąc korzystania z usług.

Powyższe jest niezgodne z zapisem art. 107 § 1 i 3 k.p.a. Przedmiotowy zapis wskazuje jakie elementy powinna zawierać decyzja. Jednym z nich jest rozstrzygnięcie, które w sprawach pomocy społecznej winno być sformułowane ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, bowiem kierowane jest do osób, które mogą mieć problemy z prawidłowym zrozumieniem jego treści. W rozstrzygnięciu decyzji ustalającej odpłatność

strony umieszczonej w ośrodku wsparcia w trakcie miesiąca należało wskazać faktyczną kwotę ponoszonej odpłatności za niepełny miesiąc kalendarzowy.

W podstawie prawnej decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (sprawy nr: 1 K.K., 3 J.S., 5 K.G., 6 M.B., 12 M.O., 13 I.Z., 14 S.O., 16 J.W., 20 E.K.) wskazano przepisy, które w danym stanie faktycznym i prawnym w ogóle nie miały zastosowania:

- a) Uchwała Nr XXXI/687/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2012 r., poz. 3268);
- b) Uchwała Nr XXV/2092/04 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego Nr 172, poz. 2884 z późn. zm.);
- c) Ustawę z dnia 13.01.2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 118) oraz Komunikat Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 lutego 2013 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych oraz kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent (MP z 2013 r., poz. 95); zamieszczono w podstawie prawnej decyzji:
- d) Uchwałę Nr XXV/2092/04 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego nr 172, poz. 2884) zamieszczono w podstawie prawnej decyzji ZTPS8/USŁPS/112000/000005/2014 z dnia 29.07.14 r.

Także w uzasadnieniu decyzji przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (sprawy nr: 1 K.K., 2 L.Cz., 3 J.S., 4 E.O., 5 K.G., 6 M.B., nr 20 E.K.) przytoczono zapisy, które nie stanowiły podstawy rozstrzygnięcia sprawy:

- a) Uchwała Nr XXXI/687/12 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 13 września 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z 2012 r. poz. 3268)
- b) Zapis „Na zasadzie delegacji ustawowej Rada Gminy określa w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania”.

Zgodnie z art. 107 k.p.a. – prawidłowa podstawa prawna decyzji powinna zawierać powołanie wszystkich faktycznych przepisów, które legły u podstaw jej wydania, czyli przepisów prawa materialnego, prawa ustrojowego oraz prawa procesowego. Natomiast uzasadnienie prawne powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji,

z przytoczeniem przepisów prawa. Należy zatem nie tylko podać i przytoczyć treść przepisów będących podstawą rozstrzygnięcia, ale także dokonać stosownej wykładni tych przepisów w kontekście tego właśnie konkretnego przypadku. Organ rozstrzygający powinien wytłumaczyć, dlaczego zastosował dany przepis na tle konkretnego stanu faktycznego i materiału dowodowego, a. gdyby zachodziła możliwość różnej wykładni tego przepisu, to organ powinien wyjaśnić, dlaczego przyjął daną wykładnię przepisu.

W aktach sprawy nr 20 (E.K.), podopiecznej z zaburzeniami psychicznymi korzystającej z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, znajdował się protokół przyjęcia prośby wniesionej ustnie przez stronę w dniu 14.07.2014 r., o zwiększenie ilości godzin usług opiekuńczych z 2 do 4 dziennie od poniedziałku do piątku. Wydając decyzję nr ZOBU/204060/000002/2014 z dnia 16.07.2014 r. zmieniającą wymiar godzinowy przyznanych usług nie zamieszczono w podstawie prawnej właściwego przepisu k.p.a. dotyczącego zmiany decyzji. Także w podstawie prawnej decyzji nr ZOBU/204060/000002/2014 z dnia 31.07.14 r., zmieniającej termin realizacji usług, nie zamieszczono właściwego przepisu k.p.a. dotyczącego zmiany decyzji.

Zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. w decyzji administracyjnej należy powołać podstawę prawną, w oparciu o którą decyzja ta została wydana. Podstawę prawną należy wskazać precyzyjnie, z uwzględnieniem powszechnie obowiązujących przepisów, zarówno prawa materialnego, jak i procesowego, które były podstawą rozstrzygnięcia w danej sprawie. W przypadku zmiany decyzji ostatecznej, na mocy której strona nabyła prawo należy zamieszczać stosowne przepisy k.p.a.

Natomiast w sprawie nr 4 (E.O.) wnioskodawczyni z zaburzeniami psychicznymi przyznano bezpłatnie specjalistyczne usługi opiekuńcze. Oświadczeniem z dnia 19.02.2014 r. strona zobowiązała się do końca miesiąca złożyć wniosek o dodatek mieszkaniowy. Informacja o przyznanej dodatku mieszkaniowym pojawiła się dopiero przy aktualizacji wywiadu dnia 30.09.2014 r. Do tej daty pracownik socjalny nie zweryfikował, czy strona wywiązała się ze zobowiązania.

Zgodnie z art. 7 k.p.a. – w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek strony podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Konsekwencją niedopilnowania zobowiązania było niewypełnienie obowiązku zawartego w art. 107 ust. 4 ustawy, zgodnie z którym w przypadku gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie sporządza się aktualizację wywiadu.

W aktach sprawy nr 1 (K.K.), osoby z zaburzeniami psychicznymi korzystającej ze specjalistycznych usług opiekuńczych, uwzględniając zebrany komplet dokumentów z rozbieżnymi danymi oraz nieprecyzyjne słownictwo, wątpliwość budzi fakt, czy usługi faktycznie winny być opłacane ze środków budżetu państwa. W dokumentacji używano nazwy „specjalistyczne usługi opiekuńcze”. W podstawie prawnej przywoływano przepisy prawa dotyczące świadczenia usług na podstawie art. 50 ust. 1, 3, 5, 6 (...) ustawy. Nigdzie nie wskazano zapisu, iż są to usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Art. 50 ust. 3 ustawy wskazuje na zakres usług opiekuńczych zwykłych obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Natomiast w art. 50 ust. 6 ustawy zawarta jest delegacja do podjęcia stosownej uchwały przez radę gminy w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Ustawodawca w art. 50 ust. 7 ustawy zamieścił delegację ustawową w zakresie ustalenia odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wydane na tej podstawie rozporządzenie z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych pozwala wyodrębnić podział specjalistycznych usług opiekuńczych na usługi świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz pozostałe usługi specjalistyczne. Wprowadzenie tego podziału determinuje zakres zadań własnych gminy oraz zakres zadań zleconych z administracji rządowej. Przepisy zamieszczone w podstawie prawnej decyzji nr MOPS/ZTPS1/USŁSPC/000008/2014 z dnia 13.08.2014 r. i nr MOPS/ZTPS1/SPECUSŁOP/ 000002/2014 z dnia 17.10.2014 r. nie wskazywały, aby było to zadanie realizowane na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

W przypadku sprawy nr 7 (M.O.) wątpliwość budzi fakt, czy pomoc winna być finansowana z budżetu państwa. Z decyzji nie wynikało, że jest ona przyznana dla osoby z zaburzeniami psychicznymi. W dokumentacji objętej kontrolą brakowało zaświadczenia lekarza specjalisty, ze wskazaniem na konieczność świadczenia tego rodzaju usług. Natomiast znajdowały się zaświadczenia lekarza medycyny, z których wynikało, iż pacjent wymaga opieki i pomocy osoby drugiej, bez wskazania w jakim zakresie. Trudno zatem stwierdzić, że M.O. wymagał specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W wywiadach środowiskowych z dnia 28.07.2013 r. oraz z dnia 23.09.2014 r. nie wskazano, że pomoc finansowana jest z budżetu państwa, zamieszczono natomiast adnotację, że finansowana jest ze środków własnych.

Wyjaśnienia złożone przez Kierownika ZTPS nr 3 były niespójne. Kierownik składając oświadczenie do decyzji nr ZTPS3/USŁ-P/00005/2013 z dnia 17.04.2013 r. oznajmił, iż w sentencjach decyzji nie stosuje się nazewnictwa „usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi”. Składając wyjaśnienia do decyzji nr MOPS/ZTPS3/USŁPS/000004/2014 z dnia 25.09.2014 r. oświadczył natomiast, iż widnieje w niej pełen zapis o przyznaniu specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych osobom z zaburzeniami psychicznymi.

Ustawodawca w art. 17 ust. 1 pkt 11 oraz art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy rozróżnia dwie formy usług specjalistycznych: tj. specjalistyczne usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

W rozstrzygnięciu decyzji administracyjnych spraw nr: 1 K.K., 2 L.Cz., 3 J.S., 4 E.O., 5 K.G., 6 M.B., 7 M.O., 8 J.M., 9 A.P., 10 V.P., 11 K.Ż., 14 S.O., 15 P.T., 16 J.W., 17 D.K., 18 E.L., 19 A.Z. nie wskazano, że przyznano specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy, należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych. Natomiast usługami realizowanymi jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej są specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy). Wniosek o przyznanie pomocy społecznej w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych podlega rozpoznaniu w trybie przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz w oparciu o stosowane odpowiednio (na podstawie art. 14 tej ustawy) przepisy k.p.a. Przepis art. 50 ust. 4 ustawy wskazuje, że specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Zatem organ rozpatrując wniosek o przyznanie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych, na podstawie całokształtu materiału dowodowego, winien wskazać w osnowie decyzji, która z form usług jest przedmiotem rozstrzygnięcia.

Z decyzji administracyjnych w sprawach nr: 1 K.K., 2 L.Cz., 3 J.S., 4 E.O., 5 K.G., 6 M.B., 7 M.O., 8 J.M., 9 A.P., 10 V.P., 11 K.Ż., 13 I.Z., 14 S.O., 15 P.T., 16 J.W., 17 D.K., 18 E.L., 19 A.Z., 20 E.K. nie wynikał zakres świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych przyznanych osobom z zaburzeniami psychicznymi:

Stosownie do zapisów art. 50 ust. 5 ustawy ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres (...). Oznacza to, że przyznanie usług następuje w drodze decyzji administracyjnej, która jest rozstrzygnięciem pierwszoinstancyjnym, od którego przysługuje odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego, a następnie możliwość wniesienia skargi do sądu administracyjnego. Zadaniem ośrodka pomocy społecznej w zakresie rozpoznawania spraw dotyczących przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych jest precyzyjne ustalenie, czy i jakiego rodzaju usługi w danym przypadku są niezbędne oraz ustalenie między innymi zakresu tych usług. Decyzja administracyjna pozwala osobie w sposób prawnie skuteczny domagać się realizacji przyznanych usług.

Usługi specjalistyczne obejmują swoim zakresem różnego rodzaju usługi, przy czym rodzaj i forma realizowanych usług uzależniona jest od schorzenia lub niepełnosprawności danej osoby. Rodzaje usług specjalistycznych zamieszczono w § 2 Rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W trakcie czynności kontrolnych przedłożono następujące dokumenty, na podstawie których należałoby wnioskować, jaki zakres usług został przyznany stronom:

- 1) zaświadczenia lekarskie,
- 2) katalog usług specjalistycznych sporządzony i udostępniony przez realizatora zadania - Wrocławskie Centrum Zdrowia – Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (WCZ SP ZOZ),
- 3) wyjaśnienia poszczególnych Kierowników Zespołów Terenowej Pracy Socjalnej.

Po analizie udostępnionej dokumentacji stwierdzono, że zakres usług wykonywanych u podopiecznych z zaburzeniami psychicznymi był ustalany na podstawie dołączanych do akt zaświadczeń lekarza specjalisty psychiatrii, oceny pracownika socjalnego lub z wniosku strony. W dokumentacji znajdowały się zarówno zaświadczenia lekarza specjalisty, które wprost wskazywały jaki rodzaj usług winien być świadczony, ale także zaświadczenia zawierające ogólny zapis, iż klient wymaga pomocy osoby drugiej. MOPS we Wrocławiu, zobowiązany do ustalenia w jakim zakresie będą świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze u osób z zaburzeniami psychicznymi, nie dysponował takim dokumentem. Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ – realizator zadania – pismem znak: WCZ/PZ/95/03/2015 z dnia 19.03.2015 r., skierowanym do Zastępcy Dyrektora MOPS we Wrocławiu poinformował, że „(...) katalog specjalistycznych usług jest przygotowywany do każdej po raz pierwszy przyjętej do realizacji decyzji przyznającej specjalistyczne usługi opiekuńcze. W razie zaistniałych zmian, katalog usług specjalistycznych będzie zmieniany, dostosowywany do zaistniałej sytuacji (...)”.

Zatem katalog usług specjalistycznych, zawierający rodzaje usług specjalistycznych wykonywanych u podopiecznego z zaburzeniami psychicznymi, sporządzało Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ, po otrzymaniu do realizacji decyzji przyznającej specjalistyczne usługi opiekuńcze. To podmiot realizujący usługi, a nie organ pomocy społecznej decydował o zakresie przyznanych usług. Natomiast z treści umowy dotacji Nr 1/SUO-P/2013-2015 zawartej w dniu 1.08.2013 r. pomiędzy Gminą Wrocław a WCZ SPZOZ na wykonanie zadania pn. „Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi” wynikało, że „Decyzja administracyjna szczegółowo określi zakres przyznanych usług, okres i miejsce świadczenia przyznanej usługi oraz wysokość odpłatności, którą ponosi podopieczny” (§ 1 ust. 3 umowy). Ponadto „Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przyznając usługi ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w indywidualnych decyzjach administracyjnych, których kopie każdorazowo otrzymywać będzie realizator zadania

Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ we Wrocławiu, nie później niż do dnia rozpoczęcia świadczenia usług” (§ 2 ust. 3 umowy).

W przedłożonej dokumentacji znajdowały się rozbieżne informacje co do zakresu świadczonej pomocy. Zakres usług wskazany w zaświadczeniach lekarzy specjalistów nie zawsze odpowiadał zakresowi usług w katalogu usług specjalistycznych, czyli faktycznie świadczonej pomocy. Dołączane przez wnioskodawców kolejne zaświadczenia lekarza specjalisty z aktualnym zakresem usług, nie zawsze powodowały zmianę przedmiotowego katalogu i dostosowanie rodzaju usług do zaistniałej sytuacji.

Powoływanie się na brak uregulowań prawnych dotyczących umieszczania zakresu usług w decyzji administracyjnej nie znajduje uzasadnienia, gdyż rozpatrując wniosek o przyznanie pomocy społecznej w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w sprawie nr 12 (M.O.) w decyzjach nr ZTPS5/USŁPS/000001/2014 z dnia 2.01.2014 r. i nr MOPS/ZTPS5/USŁPS/000017/2014 z dnia 2.12.2014 r., na mocy art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, organ wskazał zakres usług przyznanych osobie z zaburzeniami psychicznymi.

W ocenie organu kontrolnego przyczyną wielu nieprawidłowości w obszarze realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest brak odpowiedniego nadzoru ze strony MOPS we Wrocławiu. Ustawa o pomocy społecznej, rozporządzenie w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz kodeks postępowania administracyjnego nakładają na jednostkę organizacyjną pomocy społecznej obowiązek prowadzenia postępowania zgodnie z wymienionymi przepisami. Poza bieżącą oceną jakości i efektywności świadczonych usług wskazane jest wzmocnienie nadzoru nad realizacją specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Ponadto w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że:

MOPS we Wrocławiu nie posiada uchwały określającej zasady organizowania pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zatem konieczne jest uregulowanie tej kwestii, zgodnie z zapisem art. 44 ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie art. 40 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy przysługuje gminie. Z kolei art. 41 ww. ustawy stanowi, że przepisy gminne ustanawia rada gminy w formie uchwały.

Na podstawie art. 43 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej Rada Miejska Wrocławia w dniu 8 lipca 2004 r. podjęła Uchwałę Nr XXV/2093/04 w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie. W § 5 ust. 1 wyżej wymienionej Uchwały wskazano, że wysokość zasiłku nie może być wyższa niż trzydziestokrotność najniższej emerytury brutto ogłaszanej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującej w dniu złożenia wniosku przez osobę ubiegającą się o przyznanie takiej pomocy (...). Powyższej regulacji nie można uznać za określenie wysokości zasiłku celowego. Rada podejmując przedmiotową Uchwałę zobowiązana była do określenia konkretnej, a nie maksymalnej wysokości zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie. Wysokość ta powinna zostać w Uchwale ustalona w sposób precyzyjny, natomiast taki zapis określał jedynie jej górną granicę (nie wyższa niż trzydziestokrotność najniższej emerytury brutto ogłaszanej przez Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującej w dniu złożenia wniosku przez osobę ubiegającą się o przyznanie takiej pomocy).

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Na stanowisku pracownika socjalnego zatrudniać osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego wskazane w ustawie o pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art. 116, art. 156 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), art. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 48, poz. 320).
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Na stanowisku specjalisty pracy socjalnej zatrudniać osoby, które ukończyły studia wyższe nadające uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego lub posiadające dyplom pracownika socjalnego i specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.
W związku z powyższym dostosować stanowisko pracy Pani [REDAKTOWANE] i Pani [REDAKTOWANE] do posiadanych kwalifikacji zawodowych.
Podstawa prawna: art. 116, art. 156 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), art. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 48, poz. 320), rozporządzenie z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1786).
Termin wykonania: niezwłocznie.
3. Dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł miesięcznie wypłacać pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki.
W związku z powyższym zweryfikować uprawnienie do dodatku do wynagrodzenia w wysokości 250 zł miesięcznie pracowników zatrudnionych na stanowisku starszych specjalistów pracy zespołowej tj.: Pani [REDAKTOWANE], Pani [REDAKTOWANE], Pani [REDAKTOWANE], Pani [REDAKTOWANE].
Podstawa prawna: art. 121 ust. 3a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.).
Termin wykonania: niezwłocznie.
4. W drodze postanowienia prostować stwierdzone w wydanych decyzjach administracyjnych błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki.
Podstawa prawna: art. 113 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).
Termin realizacji: na bieżąco.
5. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego ustalać wypełniając części VII kwestionariusza wywiadu.
Podstawa prawna: § 8 rozporządzenia z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 712).
Termin wykonania: na bieżąco.
6. Decyzje administracyjne doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczenia korespondencji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39 i 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Decyzje administracyjne w sprawach pomocy społecznej doręczać stronie postępowania, a gdy działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

Podstawa prawna: art. 40 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

8. Datę rozpoczęcia realizacji pomocy w formie świadczeń niepieniężnych ustalać z uwzględnieniem wniosku osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, a także pomocy przyznanej z urzędu.

Pisemnie utrzymywać w aktach, w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji, fakt realizowania pomocy za okres poprzedzający złożenie wniosku o przyznanie świadczeń.

Podstawa prawna: art. 102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163 ze zm.), art. 14 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego dokonywać na podstawie danych, które znane są organowi z urzędu lub możliwe do ustalenia na podstawie dostępnych mu źródeł.

Podstawa prawna: art. 220 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Przy ustalaniu uprawnienia do świadczeń z pomocy społecznej rozważać możliwość ustalenia z małżonkiem, zstępnym lub wstępnymi wysokości świadczonej przez nich pomocy na rzecz osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia.

Podstawa prawna: art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

11. W decyzjach administracyjnych przyznających usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze podopiecznym z zaburzeniami psychicznymi wskazywać między innymi: rodzaj, zakres, okres i miejsce świadczenia usług.

Podstawa prawna: art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 18 ust. 3, art. 50 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.), art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

12. W przypadku ubiegania się o przyznanie świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie, sporządzać aktualizację wywiadu. W przypadku osób korzystających ze stałych form pomocy aktualizację sporządzać nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Podstawa prawna: art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.).

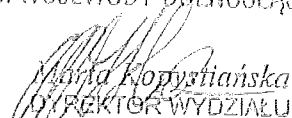
Termin wykonania: na bieżąco.

13. Za dochód uważać sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o : 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.
Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
14. Sprawy wymagające postępowania wyjaśniającego załatwiać nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.
Podstawa prawna: art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
15. Opłatę za pobyt w ośrodkach wsparcia ustalać w uzgodnieniu z osobą kierowaną, uwzględniając przyznany zakres usług.
Podstawa prawna: art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.).
Termin realizacji: na bieżąco.
16. W przypadku ustalania odpłatności za pobyt osoby umieszczonej w ośrodku wsparcia w trakcie miesiąca kalendarzowego w decyzji wskazywać kwotę odpłatności za daną część miesiąca.
Podstawa prawna: art. 107 § 1 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
17. W podstawie prawnej decyzji z zakresu pomocy społecznej wskazywać konkretne przepisy prawa materialnego i prawa procesowego zastosowane przy rozstrzygnięciu sprawy. W uzasadnieniu prawnym decyzji przytaczać treść przepisów będących podstawą prawną rozstrzygnięcia oraz dokonywać stosownej wykładni tych przepisów w kontekście konkretnego przypadku.
Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).
Termin realizacji: na bieżąco.
18. W toku postępowania w sprawie świadczeń z pomocy społecznej podejmować wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.
Podstawa prawna: art. 7, art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.).
Termin realizacji: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutejszego Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Anna Kopytowska
DYREKTOR WYDZIAŁU
Polityki Społecznej

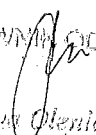
Do wiadomości:

1. Pan Rafał Dutkiewicz
Prezydent Wrocławia
Sukiennice 9
50-107 Wrocław

2. a/a

WE. DYREKTORA WYDZIAŁU

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Ewa Oleniacz

Dorota Grabowska
Z-ca DYREKTORA

G. Wiat...